

Kalattuut – Grønlandsk polka

Af Andreas Otte, ph.d.

Januar 2015

Den første indflydelse på grønlandsk musikkultur sydfra, som man kan dokumentere historisk, var da europæiske hvalfangere og nogle få ekspeditionsskibe begyndte at sejle på Davis Strædet mellem Grønland og Canada, og lægge til ved den grønlandske vestkyst. Her opstod der kontakt og handel mellem grønlændere og europæere fra slutningen af 1500-tallet.

Ud over handelsvarer medbragte de europæiske søfolk danse og spillemandsmusik, som grønlænderne tog til sig, og dette kom til at danne fundamentet for en musik- og dansetradition i Grønland, som i dag bliver kaldt kalattuut eller grønlandsk polka. De danse som oprindeligt blev bragt til Grønland med hvalfangerne, var formentlig af typerne reel eller jig. Selve pardansen polkaen, som er den mest populære dans i kalattuut-repertoiret i dag, opnåede først udbredelse i Europa i 1840erne, og må derfor være kommet til Grønland efter at Danmark officielt havde koloniseret landet, og ca. samtidig med at den europæiske hvalfangst i Nordatlanten stoppede.

For at man kunne spille den musik som egnede sig til kalattuut, blev nye instrumenter som f.eks. violin, harmonika og senere orgel importeret til Grønland, og i nogle tilfælde byggede grønlændere selv instrumenterne.

Kalattuut betyder "noget der er grønlandsk", hvilket understreger den plads musikken og dansene har fået i grønlandsk kultur.

Kalattuut er den dag i dag en udbredt kulturform i Grønland til festlige lejligheder eller som en decideret fritidsbeskæftigelse, og selvom musikken og dansestilen opstod i mødet med hvalfangere og andre tilrejsende sydfra, har kalattuut nogle særlige træk i forhold til lignende musik og dans i Europa. Fx er tempoet højere end i meget tilsvarende spillemandsmusik fra andre lande, og der er også blevet tilføjet nogle dansetrin til kalattuut som sandsynligvis har rødder i trommesang og dans.

Kalattuut bliver i dag praktiseret både meget højtideligt hvor danserne er iført nationaldragt, mere uformelt til fester hvor der danses, kaldet dansemik, i forsamlingshusene rundt omkring i Grønland, og som et underholdende og anderledes indslag med en stærk grønlandsk symbolværdi.

Man bruger i dag de instrumenter man har til rådighed, eller indspillet musik når der danses kalattuut. Digitale keyboards med mulighed for tilhørende bas- og trommeakkompagnement er blevet populære instrumenter som akkompagnement til dansene.

Klik på billedet og se et videoklip fra dansemik i Ilulissat.